Redacțiunea Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolfŭ Mosse Haasenstein & Volger (Otto Maas), Henrie Schalek, Alois Herndl M. Dukes, A, Oppelik, J. Donneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger Anton Mezei Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ inserțiunilorŭ; o seria garmondŭ pe o colónă 8 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIV.

„Gazeta" ese în fiă-care ḍi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe séu. lunĭ 6 fl., Pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 151. Brașovŭ, Lunĭ, Marțĭ 9 (21) Iulie. 1891.

Nou abonamentŭ

la

„GAZETA TRANSILVANIEI".

Cu **1 Iulie 1891** stilŭ vechiu s'a deschisŭ **nou abonamentŭ**, la care învitămŭ pe toțĭ amicii și sprijinitorii fóiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei lunĭ 3 fl pe șése lunĭ 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei lunĭ 10 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe anŭ 2 fl., pe șése lunĭ 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe anŭ 8 francĭ., pe șése lunĭ 4 francĭ.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei".

Rĕspunsulŭ studențilorŭ maghiarĭ.

Brașovŭ, 8 Iulie v.

In cele din urmă, după sgomotulŭ celŭ mare, ce l'a făcutŭ tinerimea privelegiată „patriotică" din Pesta și din Clușiu, a eșitŭ la lumină rĕspunsulŭ ei la memoriulŭ studențilorŭ universitarĭ românĭ.

Foile unguresci sosite astăḍĭ ne împĕrtășescŭ în liniamente generale cuprinsulŭ acestui rĕspunsŭ alŭ studențilorŭ universitarĭ și academicĭ maghiarĭ.

Se înțelege, că avêndŭ înaintea nóstră numai unŭ felŭ de anunțŭ fugitivŭ bibliograficŭ, nu putemŭ deocamdată, decâtŭ sĕ arătămŭ impresiunea ce ne-a făcut'o prima cetire a acestui anunțŭ.

Rĕspunsulŭ despre care e vorba este întitulatŭ: „*Românii maghiarĭ și națiunea maghiară*". („A magyar románok és a magyar nemzet". *)

Ajunge acestŭ titlu pentru ca sĕ caracteriseze pe deplinŭ ideile și spiritulŭ, de care se conduce tinerimea universitară maghiară.

Bate la ochĭ înainte de tóte, că în acestŭ titlu suntŭ pușĭ față în față „Românii maghiarĭ" cu „națiunea maghiară."

Fiindŭ vorba în rĕspunsŭ totŭ numai de aceea, décă plângerile Românilorŭ, adecă a unui poporŭ nemaghiarŭ în contra Maghiarilorŭ, adecă a națiunei genetice maghiare, care e la putere, suntŭ întemeiate séu nu, este o consecință logică cumcă în titlu sub „națiunea maghiară" trebue sĕ fiă înțelésă națiunea genetică maghiără, mai alesŭ că este pusă față cu Românii, carĭ se țină de altŭ neamŭ, ceea ce recunoscŭ și studenții maghiarĭ.

Cum vine dér, că cu tóte aceste alŭ doilea cuvêntŭ din titlu deja declară pe Românĭ de Maghiarĭ, ḍicêndŭ „Românii maghiarĭ?"

Cum vine, că Românii privițĭ ca Maghiarĭ, totușĭ suntŭ pușĭ față în față cu națiunea maghiară și că nu suntŭ considerațĭ ca făcêndŭ parte din acésta națiune, décă suntŭ Maghiarĭ?

Coutraḍicerea este vĕdită și va încurca și va intriga fórte multŭ pe aceia dintre cetitorii nepreocupațĭ, carĭ nu cunoscŭ mai deaprópe raporturile interióre încâlcite dela noi.

Cu totulŭ altceva ar fi fostŭ décă s'ar fi ḍisŭ în textulŭ originalŭ maghiarŭ, care este și va rĕmâné celŭ mai autorisatŭ: Românii *din regatulŭ Ungariei* și națiunea maghiară. Atuncĭ era încunjurată marea contraḍicere și fiă-care scia din titlu, că e vorba de naționalitatea română din acestŭ statŭ și de elementulŭ maghiarŭ dela putere.

Căcĭ nu trebue sĕ uitămŭ, că cuvêntulŭ „*magyar*" în limba maghiară ca și în celelalte limbĭ are două înțelesurĭ: unulŭ geograficŭ politicŭ, ér celălaltŭ geneticŭ, cum este la Germanĭ „ungarisch" și „magyarisch", la Francesĭ „hongrois" și „magyar" și cum deosebimŭ și noi Românii poporațiunea „ungară", adecă a Ungariei fără deosebire, de naționalitatea genetică „maghiară."

Maghiarii dau cuvêntului „magyar" și înțelesulŭ politicŭ și înțelesulŭ geneticŭ, de unde vine că la ei „Românii din regatulŭ Ungariei însemnéză totŭ atâta câtŭ „Românĭ maghiarĭ". La acésta se mai adauge și faptulŭ, că în urma stărilorŭ de astăḍĭ anormale create dela dualismŭ încóce cu tótă legea de naționalitate dela 1868, la care se provócă cu emfasă și studenții maghiarĭ, nu mai este recunoscută de faptŭ naționalitatea română.

Póte de aceea studenții maghiarĭ vorbescŭ de „Români-maghiarĭ", căcĭ la din contră n'ar puté susținé de pildă, că în Ungaria și Ardealŭ nu esistă școle românescĭ, germane, sêrbescĭ etc. ci numai școle de statŭ, confesionale ș. a.

Memoriulŭ studențilorŭ universitarĭ românĭ se plânge, că Maghiarii dela putere suntŭ dușmanii limbei și ai culturei unguresci, ér guvernulŭ maghiarŭ cu sistemulŭ sĕu asupritorŭ tinde ai maghiarisa. Și ce rĕspundŭ la acésta tinerii „patrioțĭ" privilegiațĭ dela universitățile, academiile și liceele mai înalte maghiare?

Rĕspundŭ că Românii suntŭ Maghiarĭ și după legile lorŭ trebue sĕ fiă Maghiarĭ și sĕ învețe în Kișdedovurĭ elementele gramaticei maghiare!

„Românii maghiarĭ" orĭ „Țiganii maghiarĭ" suntŭ pușĭ în fondŭ totŭ pe aceeașĭ tréptă; dela unii ca și dela alții nu se cere nicĭ mai multŭ nicĭ mai puținŭ decâtŭ ca sĕ ḍică și sĕ cânte totŭ numai pe córda ciardașului unguresců.

Și totușĭ tinerimea maghiară încheiă rĕspunsulŭ ei cu frasa sforăitóre maghiaro-unguréscă, că niciodată două națiunĭ n'au fostŭ mai multŭ avisate la amiciția și alianță strênsă decâtŭ aceste două, (adecă Românii și Maghiarii).

Va sĕ ḍică, în fine, ca sĕ fiă pace iesŭ la ivélă cele două **națiunĭ.**

Unde rĕmânŭ atuncĭ „Românii maghiarĭ" cei atâtŭ de amărîțĭ, necăjițĭ și hărțuiți? In care din cele două națiunĭ, carĭ suntŭ chiemate a'șĭ da mână, aicĭ la Carpațĭ și Dunăre, întră ei? Orĭ dóră suntŭ ei condamnațĭ ca și Țiganii corturarĭ, numai la o sórte miserabilă de nomaḍĭ, fără sĕ aibă patriă și drepturĭ?

Și totușĭ raportorii ungurĭ observă cu órecare mândriă morală, că cele șése-ḍecĭ și patru de pagine ale rĕspunsului studențilorŭ maghiarĭ se termină cu cuvêntulŭ „*dreptatea*" (az Igazság).

Risum teneatis!

*) Titlulŭ broșurei care are 64 pagine este pe largŭ următorulŭ:

„*Românĭ maghiarĭ și națiunea maghiară.* Rĕspunsŭ alŭ tinerimei maghiare dela școlele superióre, la Memoriulŭ tinerimei universitare din România. Edatŭ de tinerimea dela universitatea r. maghiară din Budapesta; dela academia de bele arte „Iosefină" din Budapesta; dela universitatea r. maghiară din Clușiu; dela academiile de drepturĭ din Pojonŭ, Cașovia, Oradea mare, Győr, Eperjes, Dobriținŭ, Kecskemet și Sigetulŭ-Marmației; dela liceele de drepturĭ din Cincĭ-biserici și Agria; dela Academia din Sárospatak; dela Academia agronomică din Oedenburg și dela Academia montanistică și de silvicultură din Șemnițŭ".

Cum îșĭ face reclamă „Românulŭ maghiarŭ" din Clușiu!

Graz, 17 Iulie st. n.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans".

Domnule Redactorŭ! Relativŭ la scirea publicată în Nr. 147 alŭ „Gazetei", unde „Kolozvár" afirmă, că profesorii universitarĭ din Graz ar fi atâtŭ de încântațĭ de „válaszirat"ulŭ lui Moldován, Vĕ rogŭ

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

(12)

Inimĭ de aurŭ.

Romanŭ, de I. *Edhor.* Tradusŭ de **Julia.**

Ruth ajungêndŭ la fântâna Nimfelorŭ, se rĕḍimà ametită de zidulŭ aceleia și privia nemișcată la apa limpede. Capulŭ îi ardea de ferbințélă; o durere neesplicabilă trecea prin inima ei și în același timpŭ simția o lină bucuriă. Visulŭ era sfîrșitŭ și ea a vĕḍutŭ înfiorătórea deșteptare. In fiă care ḍi a trebuitŭ sĕ védă ea rĕcirea lui Helda! — Dér în fine, ea încă era liberă.

— „Trebue sĕ mĕ ducŭ sĕ nu-lŭ întâlnescŭ mai multŭ," murmură ea cu mânile încleștate. In clipa aceea însĕ cu unŭ țipetŭ se trase îndĕrĕtŭ. Aldenhofen stătea lângă ea, cu ochĭ strălucitorĭ și cu buze suriḍênde.

— „Nu te lasŭ sĕ mergĭ", dise elŭ, apucându-i mâna cu blândeță. „Eu ți-am urmatŭ Ruth, pentru-că am sciutŭ, că în acestŭ locŭ vei căuta liniște și pace. Și cu totŭ dreptulŭ poțĭ pretinde, de-a fi singură în óra acésta, însĕ te rogŭ, nu pretinde acésta, căcĭ eu nu potŭ sĕ te ascultŭ. Și nu mĕ opri de a vorbi, căcĭ nu a-șĭ puté tăcé, de-a-șĭ fi pedepsitŭ chiar cu mórte".

— „Acuma nu, pentru Dumneḍeu nu! Eu nu te potŭ asculta!" esclamà Ruth temêndu-se, că s'ar puté trada.

— „Privesce mĕ unŭ momentŭ, te rogŭ".

— „Aibĭ milă de mine și lasă-mĕ sĕ mergŭ", ḍise ea abia înțelegibilŭ.

— „Atuncĭ și eu te rogŭ, sĕ aibĭ compătimire față de mine!" replicà elŭ.

— „Compătimire?" Ișĭ ridicà capulŭ privindŭ scrutătorŭ. „D-ta nu ai lipsă de compătimire!"

— „Póte totŭ vréi sĕ mĕ ascultĭ!"

Ruth făcù semnŭ afirmativŭ din capŭ.

— „E o istoriă vechiă și uitată, ceea ce vréu a-țĭ povesti, însĕ te rogŭ fii indulgentă și ascultă-o cu paciință până la sfîrșitŭ." Aldenhofen apucà mâna ei și se răḍimară ambii de grilajulŭ fântânei. „Nu privi în altă parte", se rugà elŭ. „Eu vréu, ca inocenții d-tale ochĭ sĕ se odihnéscă pe sĕlbatica tăetură a juneței mele, ca prin asta pentru totdéuna sĕ fiă pocăită", ḍise elŭ și apoi începù astfelŭ:

„Eram de două-ḍecĭ și patru de anĭ, când cu ocasiunea unei festivitățĭ vĕḍui o fată, a căreia frumseță mĭ-a răpitŭ inima. Puține ḍile în urmă deveni miresa mea. Eu o iubiam cu ardóre și mĕ încredeam în simțĕmintele ei. Unŭ anŭ întregŭ tăinuì ea secretulŭ inimelorŭ nóstre înaintea lumei și mĕ sciù induplecа și pe mine, de am tăcutŭ, căcĭ ea esercia o putere mare asupră-mĭ. Părinților mei, firesce, li-am făcutŭ cunoscutŭ acésta. Mama ei între aceste murise, fără ca ea sĕ-i descopere unŭ singurŭ cuvêntŭ măcarŭ. Anulŭ de doliu ne făcù imposibilă publicitatea fidanțărei nóstre. In decursulŭ acestui timpŭ stăruiam seriosŭ la unŭ pașŭ, care la aparință părea, că și dênsa ilŭ apróbă. Intr'o di ḍiarele publicară anunțulŭ logodnei miresei mele cu unŭ bărbatŭ avutŭ de o posiția înaltă și de unŭ nume strălucitŭ. Nu vréu sĕ mĕ încercŭ sĕ descriu impresia ce-mĭ făcù acea scire, după care mĕ apucase unŭ felŭ de nebuniă. Timpurile acele au trecutŭ! Insĕ inima nu mĭ-am putut'o liniști; ea nu voia sĕ renunțe la amintirĭ, nu voia sĕ uite vorbele înșelătóre, ce i-le-a șoptitŭ gura unei femei frumóse. Și necapabilŭ de orĭ ce lucru, ce mi-lŭ impunea chiămarea mea de juristŭ, am căutatŭ singurătatea pădurei cu tainica-i liniște, cu nepĕtrunsulŭ ei farmecŭ, cu frêmĕtulŭ ei linŭ, și ea făcù minunĭ! Ea făcù din mine ceea ce sunt acum! Femeia, care odată îmĭ fusese totulŭ, am uitat'o de multŭ — fântâna Nimfelorŭ i-a înghițitŭ chipulŭ."

Aldenhofen vorbise repede, ca și când s'ar fi temutŭ, că nu va ajunge destulŭ de iute la acestŭ punctŭ. Ochii lui priveau țintițĭ la acea față albă, care întórsă spre elŭ 'i lumina în amurgulŭ sărei. Unŭ zimbetŭ ușorŭ 'i trecù preste buze, apoi mișcatŭ continuà:

„Trecuse timpŭ lungŭ. Eu nu am încunjuratŭ lumea, însĕ nicĭ nu o cercetamŭ. Aveamŭ compensațiune și nu'mĭ trebuia nimicŭ, decâtŭ pădurea mea. O floricică castă îmĭ străluci în pădure, așa de fragedă și neatinsă, încâtŭ cuprinsŭ de delicii m'am opritŭ desfătându-mĕ unŭ momentŭ. Numai unŭ momentŭ, căcĭ tocmai când după multă esaminare mĕ convinsei despre verita-

sĕ constatațī, că simpatia față de progresulŭ culturalŭ alŭ Românilorŭ, şi în genere față de Românī e în Graz fórte viuă. Intre profesorii universitarī se află celŭ mai renumitŭ romanistŭ de adī d. *Hugo Schuchardt*, membru alŭ Academiei române şi amicŭ bunŭ alŭ d-lui Haşdeu, pe care, ca pe unŭ omŭ de inimă nobilă, nicī chiar împrejurarea, că dênsulŭ ca filologŭ se ocupă şi cu limba maghiară şi întreține relații şi cu Academia din Budapesta, alŭ cărei membru elŭ asemenea este, — nu l'au înstrăinatŭ de către Românī.

Ce se ține de d-lŭ Profesorŭ Vargha, eu credŭ că lucrulŭ va fi stândŭ aşa: D-lŭ Moldován şī-a trimisŭ anulŭ trecutŭ fiiulŭ la Graz sĕ studieze drepturile. Décă sunt bine informatŭ, s'a adresatŭ în privința cuartirului către d-lŭ Vargha, ca către unŭ colegŭ alŭ sĕu. De aicī datéză cunoscința. Acuma se póte, că d-lŭ Vargha primindŭ „rĕspunsulŭ“ d-lui Moldován, i-a scrisŭ, de bună voiă séu rugatŭ, câteva complimente. Una la mână. Dér doi profesorī încă suntŭ mai mulțī profesorī şi alŭ doilea profesorŭ presupunŭ, că e Biedermann, căruia fiiulŭ d-lui Moldován îi fŭ anulŭ trecutŭ de ajutorŭ întru interpretarea opului lui Márkfi „Bihari román irók“.

Ce se ține de d-lŭ Vargha, eu îlŭ cunoscŭ în persónă şi nu mi-ar păré rĕu de ostenéla de a-i face unŭ „interwiew“ în privința asta, dér momentanŭ nu-mī permite timpulŭ, ér de altă parte nicī nu sciu óre afla-'lŭ voiu acasă, fiindcă d-sa face în tótă véra călĕtorii mai marī prin Francia, Spania etc. D-lŭ Vargha e unŭ omŭ de o cultură fórte înaltă, se ocupă cu pictura şi încâtŭ sciu eu, nu se amestecă în politica militantă şi credŭ, că pentru d-lui vorŭ fi relațiunile nóstre politice mai multŭ de unŭ interesŭ academicŭ. Trebue sĕ amintescŭ încă despre D-lui, că ca italianŭ, ce e — e preşedinte la clubulŭ studenților italienī.

Prin urmare eu credŭ, că tămbălăulŭ făcutŭ în fóia cluşiană se reduce la ceea, ce pe nemțesce se dice *„Pflanz“* — şi eu din parte-mī mi-ar plăcé sĕ vĕdŭ décă aceaşī fóiă ar puté aduce odată complimentele *unui Schuchardt făcute lui Moldován pentru lucrările sale filologice.*

Mi-am luatŭ ostenéla a Vĕ comunica lucrurile acestea în tonŭ obiectivŭ, care dorescŭ sĕ se împămêntănéscă în tóte afacerile nóstre.

Primițī D-le Redactorŭ etc.

Chioreanulŭ.

*

Graz, 18 Iulie a. c.

Domnule Redactorŭ! In nexŭ cu scrisórea mea de erī, relative la „rĕspunsulŭ“ d-lui Moldován, am onóre a Vĕ mai comunica următórele:

Astădī am cercetatŭ pe d-lŭ profesorŭ Vargha, carele m'a autorisatŭ a publica următórele: D-lŭ profesorŭ a primit broşura d-lui Moldován şi a împlinitŭ unŭ actŭ de curtuositate scriindu-i pe o cartă de visită d-lui Molduván următórea mulțămită: **„Prof. Vargha dankt verbindlichst für die liebenswürdige Zusendung der interessanten Streitschrift“.** M'a rugatŭ încă sĕ declarŭ, că d-lui stă departe de politica militantă — şi simte egală simpatiă atâtŭ față de Românī câtŭ şi față de Ungurī, ca față de orī ce națiune nisuitóre (aufstrebende Nation). M'a rugatŭ mai departe a Vĕ comunica, că terfelirea numelui d-sale prin jurnale e fórte neplăcută.

Primițī D-le Redactorŭ etc.

Chioreanulŭ.

SCIRILE ḌILEI.

— 8 (20) Iulie.)

Modificarea legei pentru pensionarea invĕțătorilorŭ. Ḍilele acestea ministrulŭ ungurescŭ de culte şi instrucțiune publică aşternù pe biroulŭ camerei unŭ proiectŭ pentrum odificarea articulului de lege XXXII din 1875, privitorŭ la pensionarea învĕțătorilorŭ şi institutorilorŭ dela şcólele poporale şi dela asilele de copii publice, precum şi la ajutorarea vĕduvelorŭ şi orfanilorŭ acelora. In ințelesulŭ modificărei propuse, dreptulŭ de pensiune îlŭ vorŭ avé în viitorŭ şi învĕțătorii şi învĕțătórele dela şcólele de praxă de pe lângă preparandii, dela instituțiunile umanitare, dela şcólele inferióre de comerciu şi industriă, precum şi dela tóte şcólele, carī facŭ parte din instituțiunile poporale de învĕțămêntŭ. Ca basă a pensionărei se vorŭ socoti anii de serviciu. După 10 anī de serviciu pensiunea va fi de 40% din salarŭ, ér după 10 anī de serviciu, pensiune se va urca în fiă-care anŭ cu câte 2% aşa, că după 40 de anī de serviciu pensiunea va fi egală cu salarulŭ. La o pensiă mai mare decâtŭ salarulŭ, nu potŭ conta nicī cei ce vorŭ avé peste 40 de anī de serviciu; acei învĕțătorī însĕ, alŭ cărorŭ salarŭ e mai micŭ de 300 fl. vorŭ fi pensionațī după norma, după care se pensionéză cei cu salarŭ de 300 fl. Vĕduvele vorŭ primi la 6 lunī după mórtea bărbațilorŭ lorŭ o pensiă de 50% din salarulŭ bărbatului rĕposatŭ, de cumva acelŭ salarŭ n'a trecutŭ peste 600 fl. Décă însĕ salarulŭ bărbatului rĕposatŭ a fostŭ mai mare de 600 fl., după suma, ce trece peste 600 fl., vĕduvele vorŭ primi unŭ adausŭ numai de 20%.

***

Esamenulŭ cu elevele din internatulŭ privatŭ de fetițe alŭ d-nei *Maria Belu* din locŭ s'a ținutŭ erī. Atâtŭ esamenulŭ teoreticŭ, ce s'a ținutŭ înainte de prândŭ, câtŭ şi mai alesŭ esamenulŭ practicŭ din lucrulŭ de mână şi menagiu, ce a urmatŭ după prândŭ, au succesŭ fórte bine. Croitulŭ, țesutulŭ şi menagiulŭ au fostŭ obiectele principalī, în carī s'au distinsŭ elevele din acestŭ internatŭ. La vederea publicului erau espuse țĕsăturī şi diferite lucrărī de mână frumóse, esecutate de eleve. Séra a urmatŭ o masă, la care s'a servitŭ bucate gătite de eleve. La esamenŭ a fostŭ învitatŭ şi a luatŭ parte şi d-lŭ inspectorŭ de şcóle reg. ung. Fr. Koos, ér din partea bisericei înainte de prândŭ a fostŭ d-lŭ parochŭ *G. Perşinarŭ*, ér după prând d-lŭ paroch şi protop. on. *B. Baiulescu*, ambii au felicitat pentru resultatul dobênditŭ pe d-na *Maria Belu* care conduce şi susține acestŭ internatŭ numai din zelulŭ şi cu puterile proprii.

***

Incă unŭ Românŭ condamnatŭ pentru „agitațiune.“ Din Aradŭ se telegrafiéză, că tribunalulŭ de acolo a condamnatŭ pe învĕțătorulŭ românŭ *Iuliu Grofşoreanŭ* din Galşa la *unŭ anŭ închisóre de statŭ*, sub cuvêntŭ, că cu ocasiunea alegerilorŭ comunale din 1890 s'ar fi adresatŭ către poporŭ cu cuvintele: „Fraților, poporŭ românŭ! Ținețī la „olaltă şi nu vĕ dațī pe partea cânilorŭ „şi păgânilorŭ de Ungurī şi de Nemțī! „Nu vĕ vindețī sângele vostru cânilorŭ, „carī suntŭ Maghiarii!“ Foile ungurescī, cărora li-se telegrafiéză acéstă scire, observă totŭ-odată, că învĕțătorulŭ condamnatŭ „este unulŭ dintre cei mai fanaticī agitatorī în întregŭ comitatulŭ Aradului.“ — N'amŭ primitŭ încă nicī o informațiune cu privire la acestŭ casŭ, ce de multŭ ar fi trebuitŭ sĕ ni-se facă cunoscutŭ. Din modulŭ, cum se pronunța însĕ foile ungurescī, este clarŭ, că şi aicī e vorba de o victimă a furiei şovinistilorŭ ungurī.

***

Regina României în Budapesta. Alaltăierī, în 18 Iulie c., Regina României sosi cu suita sa la órele 7 şi $\frac{1}{2}$ în Budapesta. Regina călĕtoresce în celŭ mai strictŭ incognito, însoțită fiindŭ de d-şóra Elena Văcărescu, alŭ cărei nume în timpul din urmă a fostŭ aşa de desŭ amintitŭ. Regina dimpreună cu suita sa descinse la „Hotelulŭ Regina de Anglia,“ unde petrecù până séra la 8 óre, când îşī continuà călĕtoria directŭ la Veneția. La plecare, regina a fostŭ salutată de Consululŭ românŭ, Dlŭ Ghica, de viceconsululŭ Cantacuzino cu soția sa, de Căpitanulŭ orăşenescŭ substitutŭ Pekary şi de directorulŭ generalŭ, Cavalerulŭ de Brahm ş. a.

***

Statistica emigrărilorŭ la America în anulŭ 1890 o presentă consululŭ generalŭ englesŭ din New-York în modulŭ următorŭ: Din Germania au emigratŭ în decursulŭ anului trecutŭ 68,058; din Anglia 62,829; din Italia 58,248; din Rusia 49,119; din Austro-Ungaria 53,445 (şi anume din Austria 30,442, ér *din Ungaria 23,003*); din Svedia şi Norvegia 33,860. Mai bine ca a treia parte dintre emigranțī suntŭ din Germania, Austria şi Ungaria.

***

Producțiune literară. Tinerimea română de pe Valea Almaşului şi jurŭ învită la producțiunea literară împreunată cu jocŭ, ce se va arangia Dumineca în 14/26 Iulie în *Hida*. Venitulŭ curatŭ se va destina pentru procurarea de cărțī şi rechisite elevilorŭ sĕracī dela şcólele poporale române din acelŭ ținutŭ. Inceputulŭ la 4 óre p. m.— Pavelŭ Rosca, preşedinte. G. Mureşanŭ, secretarŭ. I. Pop, cassarŭ. I. Andreiu jun. controlorŭ. Intrarea: de persónă 1 fl., de membru în familiă 80 cr. Ofertele şi suprasolvirile se vorŭ chita publice. De provisiune, pe lângă prețurī moderate, se va îngriji.

Programa: 1. „Cuvêntŭ ocasionalŭ“ rostitŭ de Iovianŭ Murĕşianŭ, stud. teol. abs. 2. „De-aşī fi iubit'o....“, cântare esecutată de d-şóra Maria Nosa şi Ioanŭ I. Georgia, ştud. teol. 3. Fragment din „Dan căpitanŭ de plaiu“, de V. Alecsandri, declamatŭ de I. P. Georgia înv. 4. „Paraponisitul“, monologŭ de V. Alecsandri, predatŭ de Ioanŭ I. Georgia, stud. teol. 5. Cucule cu pénă sură...“, doină poporală, cântată cu acompaniamentŭ de Ioanŭ Druhora, stud. teol. 6. „Câştigulŭ moralŭ“, poesie de I. Vulcanŭ, declamată de d-şóra Veronica Olariu. 7. „Vespasian şi Papinian“, dialog de I. Negruzzi, predatŭ de Iovianŭ Murĕşanŭ şi Ioanŭ Druhora, stud. teol. 8. „Ión la teatru“, anecdotă de Th. D. Speranță, declamată de Iovian Andreiu, stud. teol. abs. 9. „Rĕsai lună...“, corŭ de G. Musicescu.

***

Călduri mari în Spania. Scirī din Spania ne spunŭ, că acolo e mare căldură. In Madrid termometrulŭ s'a urcatŭ la 100 grade Fahrenheit, în Valencia şi Alicante până la 104, în Sevila în multe locurī s'a topitŭ trotoarulŭ de asfaltŭ. In provincia Cindad Real, s'a creputŭ pămêntulŭ, multe isvóre au secatŭ.

***

Musica orăşănéscă va da unŭ concertŭ Marțī în 21 Iulie în hotelulŭ „Europa“. Programa e următóre: 1. „Dormus“ marşŭ de Scharoch. 2. Ouvertură la opera „Vilhelm Tell“ de Rossini. 3. „Gross-Wien“ valsŭ de Ioan Strauss. 4. „Historische Mărsche.“ Chronologisches Potpourri de Emil Kaiser. 5. „Fortschritt“, polca française de A. Brandner. 6. „Loin du bal“ intermezzo de Gillet. — „Rhapsodie“ de Liszt, — „Douce Souvenance“ Valsŭ de Waldteufel 9. a) Volksliedchen, b) Märchen, de Komzák. 10. „Wiener Volksmusik. Mare potpuriu

---

bilitatea acestei floricele, venì altulŭ şi cu o mână îndrăsnéță rupse mărgăritarulŭ de aurŭ dinaintea mea, punêndu'lŭ la pieptulŭ sĕu. Dér pe câtŭ m'am întârdiatŭ eu, pe atâtŭ s'a grăbitŭ celalaltŭ, şi astfelŭ elŭ curêndŭ fŭ disgustatŭ de curata floricică. Elŭ preferì parfumulŭ îmbătĕtorŭ alŭ rosei şi nu prețuia particulara frumsețĕ a tesaurului sĕu... Noi, nebunii, ne uitămŭ tot-déuna la esteriorŭ şi puținŭ la valórea internă! Eu însĕ am alergatŭ după flórea aruncată! Sunt unŭ pețitorŭ grabnicŭ — nu-i aşa? Déră nu vréu sĕ mai întârdiu şi a doua óră; palpitările inimei îmī spunŭ, ce-am suferitŭ. Şi acum sunt aicī, flóre albă. A-țī descrie iubirea mea nu sunt în stare. Insĕ melancolia visurilorŭ sufletului meu te doria pe tine, doria credinciósa ta *inimă de aurŭ*“....

—„Nu potŭ altcum!... Eu sunt a ta până la mórte!“ se audì într'unŭ târdiu unŭ murmurŭ linŭ de pe budele Ruthei.

N'au urmatŭ nicī îmbrățişăturī şi nicī şópte de iubire, ci Aldenhofen îşī ridicà pălăria de pe capŭ împreunându-şī mânile spre a se ruga.

— „Ce facī?“ întrebà Ruth, privind îngrigiată spre seriosulŭ bărbatŭ.

— „Mulțămescŭ lui Dumnedeu pentru fericirea, ce mi-a dat'o“, replicà elŭ sĕrbătoresce. „Şi acum primesce şi tu o mulțumire, scumpa mea Ruth!“ Elŭ o strînse la peptulŭ lui şi-i sărutà fruntea.

— „Tu eştī!“ şoptì Ruth. „Eu te-am recunoscutŭ din cuvintele din urmă. Spre tine a arătatŭ tatălŭ meu atuncī. Ah, visulŭ meu acum s'a prefăcutŭ realitate.“

— „Nicī pe mine nu m'a'nşelatŭ câmpulŭ Herta“, dise Aldenhofen cugetătorŭ. „O neesplicabilă şi tainică presimțire îmī dicea, că eu aicī îmī voiu afla fericirea.“

* * *

„Sub nicī o condițiune nu te lasŭ sub acoperemêntŭ străinŭ,“ dise Aldenhofen, când o petrecea prin oraşŭ către casă. „Tu vei rĕmâné şi mai departe sub auspițiile d-nei Blum. Până la sosisirea surorei tale Ana, eu voi locuì într'o odaiă la forestierulŭ Dölling. Ițī convine aşa?“

Duruitulŭ unei trăsurī, ce venea repede de către oraşŭ, înghițì rĕspunsulŭ Ruthei.

— „Décă nu mĕ înşelŭ, a fostŭ medicŭlŭ“, dise elŭ, uitându-se fără voiă după trăsură. „Căruța abia atingea pămêntulŭ; sbura formalŭ.“

— „Ea merge pe drumŭ către pădure,“ dise Ruth înspăimântată. „Sĕ mérgă óre la Dölling?“

— „Nu te spăria, dragă; la ce asemenea idei! Drumulŭ acela conduce şi la P., póte acolo este vr'unŭ bolnavŭ,“ o linişti Aldenhofen.

— „Eu am promisŭ Anei Dölling, că vomŭ mai vorbi“, dise ea neliniştită.“ O frică neesplicabilă o cuprinse.

— „Astădī e prea târdiu, mâne însĕ te conducŭ şi atuncī le vomŭ esplica causa întârdierei tale. Şi décă se va învoi sora ta, atuncī pe unŭ timpŭ scurtŭ te voiu conduce la părinții mei, carī te vorŭ primi cu o nespusă bucuriă. Ruth, te învoescī tu la asta?“

—„Cum vréi tu, scumpulŭ meu Lothar!“

Aldenhofen se oprì în piață: peptulŭ lui se ridica cu vehemență; elŭ părea cufundatŭ într'o mare de fericire.

— „Pe mine m'a cuprinsŭ o neliniște grozavă. Inaintea palatului forestierului se vĕdŭ strălucindŭ nisce luminī,“ dise Ruth deşteptândŭ pe adêncitulŭ bărbatŭ.

Inaintea palatului se mişcau nisce persóne. „Fridel!“ strigà Aldenhofen. „Domnulŭ inspectorŭ!“ rĕsunară mai multe vocī. — „Pentru Dumnedeu, d-le inspectorŭ, ce nenorocire înfiorătóre!“ esclamà în acelŭ momentŭ d-na Blum.

— „Ce s'a întêmplatŭ? Te rogŭ, esplică-te“, dise Aldenhofen liniştitŭ, aruncândŭ o privire îngrijată asupra Ruthei, care se înspăimêntase.

— „Fost'ai în pădure?“

— „Am fostŭ înainte de-a însera.“

— „Unŭ servitorŭ a venitŭ după d-ta şi după medicŭ. Eva şi miculŭ conte fură otrăvițī de o mână rĕutăciósă.“

— „Otrăvițī? — Imposibilŭ!“ Aldenhofen privì în jurŭ; Ruth, încremenită de spaimă, începù a striga; elŭ o cuprinse în brațe şi o duse în susŭ la d-na Blum, apoi demandà sĕ i-se înşeleze calulŭ.

— „Du-mĕ şi pe mine“, se rugà Ruth cu voce tremurătóre. „O, scumpa mea Eva! eu trebue sĕ o mai vĕdŭ odată.“

Aldenhofen o linişti cu frăgedime

de Komzák. 11 „Valurile Dunărei“ valsŭ românescŭ de Ivanovicĭ. 12. „Vohin?“ polca francaise de Král. Inceputulŭ la $8^1/_2$ óre séra.

Cestiunea Evreilorŭ în România.

Scimŭ că în timpulŭ celŭ mai din urmă s'a adusŭ în discusiune în camera română grava şi importanta cestiune a Evreilorŭ. Prilegiu la acéstă discusiune a datŭ o interpelaţiă şi o moţiune propusă de deputatulŭ din Moldova *N. Ceaur Aslan.* Camera a luatŭ în consideraţiă, precum amŭ arătatŭ deja, moţiunea propusă şi a decisŭ a se alege o comisiune pentru studiarea mĕsurilorŭ ce trebue sĕ le ia guvernulŭ faţă cu lăţirea Evreilorŭ în ţéră. Cestiunea acésta se discută şi se va mai discuta multŭ încă de aci încolo în România, de aceeă credemŭ a fi de interesŭ ca şi cetitorii noştri sĕ cunóscă cuprinsulŭ interpelărei d-lui Ceaurŭ Aslanŭ, în urma căreia s'a încinsŭ discusiunea:

D-lŭ **N. Ceaur Aslan** în întroducerea discursului sĕu dice, că cestiunea evreiéscă este de unŭ interesŭ vitalŭ pentru România. Abordândŭ cestiunea acésta, dice că nu se află sub îndemnulŭ vre-unui sentimentŭ de rĕsbunare, séu a unorŭ prejudiţii.

„Din capulŭ locului declarŭ, dice vorbitorulŭ, că recunoscŭ că mulţĭ din Evrei merită consideraţiunĭ; că suntŭ mulţĭ dintre ei, carĭ de altmintralea ar fi unŭ elementŭ trebuitorŭ, folositorŭ în orĭ şi ce societate; dér încâtŭ se atinge de massa cea mare, de acea massă négră israelită a Europei, pe acésta o considerŭ ca una din cele mai periculóse plăgĭ ale naţionalităţilorŭ“.

Ţĕrĭ constituţionale mai puternice, continuă oratorulŭ, şi au simţitŭ de o datoriă ca sĕ se opună în contra Evreilorŭ. In Germania pănă acuma câtva timpŭ esista unŭ mare curentŭ antisemitŭ, însuşĭ împĕratulŭ actualŭ şi mai mulţĭ demnitarĭ erau în capulŭ acestui curentŭ. Totŭ asemenea şi marele imperiu rusescŭ consideră presenţa celorŭ 5 milióne de Evrei ca unŭ pericolŭ în contra desvoltării economice şi naţionale a poporaţiunei sale. Décă statele marĭ vorŭ sĕ înlăture acestŭ pericolŭ, apoi cu atâtŭ mai vĕrtosŭ România, care e o ţéră mică, e datóre sĕ ia mĕsurĭ stricte în contra Evreilorŭ. Poporulŭ evreescŭ e unŭ elementŭ periculosŭ în mijloculŭ naţionalităţilorŭ în care trăescŭ, fiind-că sub adăpostulŭ religiunei, Evreulŭ formézá în realitate o asociatiune politică, economică şi comercială în o comună şi tainică înţelegere în tóte ţĕrile unde se află în scopŭ de a ajunge la înghenunchiarea tuturorŭ naţionalităţilorŭ în mijloculŭ cărora întêmplarea l'a aruncatŭ. *Furtulŭ, bancruta, înşelăciunea, trădarea, sperjurulŭ* acestea suntŭ pentru elŭ justificabile îndată ce ele se referă la altă fiinţă, care nu e din némulŭ lorŭ. Tóte mijlócele suntŭ bune pentru ei. Pressa chiar în mânile lorŭ e numai unŭ instrumentŭ puternicŭ pentru a duce în erórе opiniunea publică asupra causelorŭ adevĕrate ale suferinţelorŭ poporaţiunei, ale cărorŭ autorĭ suntŭ totŭ ei. Dér şi chiar guvernele de multe orĭ cadŭ pradă iscusitelorŭ lorŭ operaţiunĭ financiare. Acolo unde Evreulŭ a găsitŭ ceva, acelŭ ceva s'a prefăcutŭ în ruină — uitaţi-vĕ la Galiţia şi heloţii ce o populézá astădĭ — ér unde Evreulŭ a găsitŭ ruina în urma lui a rĕmasŭ — pustiu!

După acéstă întroducere vorbitorulŭ continuă din cuvêntŭ în cuvêntŭ astfelŭ:

Tacit dicea de Evrei:

„Moravurile Evreilorŭ suntŭ lipsite „de moralitate; ele suntŭ murdare, ei „suntŭ poporulŭ celŭ mai decădutŭ (de„terrima gens)“.

Décă acum 2000 de anĭ Tacit a pututŭ dice acestea despre o rassă întrégă, de sigurŭ că la audulŭ lui venise aşa felŭ de fapte încâtŭ sĕ-i fiă permisŭ a'şĭ esprima astfelŭ impresiunea sa; prin urmare, nu noi facemŭ acusaţiunĭ numai de circumstanţe şi pentru trebuinţa causei, ci suntŭ tradiţiunĭ seculare, care nu potŭ sĕ piară orĭ câtŭ de susŭ ne-amŭ urca în negrele timpurĭ pentru a ne da seamă de uriciósele deprinderĭ ale acestei rasse.

Iată ce ne dice Ferdinand Hess:

„De anulŭ nou unŭ Evreu întrébă „pe altulŭ, décă nu a înşelatŭ unŭ creş„tinŭ; décă nu a furatŭ pe vre-unulŭ, „décă nu cum-va 'l-a înşelatŭ cu vre„unŭ vecselŭ. Décă celălatŭ rĕspunde „că *da*, atuncĭ e bine, căcĭ a făcutŭ lui „Dumnedeu unŭ *Korban*, adecă unŭ sa„crificiu!“

Kant, Domnii mei, iată ce dice Kant marele filosofŭ despre Evrei:

„Evreii suntŭ o naţiune de înşelătorĭ!“

Iată şi opiniunea lui *Luther:*

„Evreulŭ nu este unŭ Cetăţeanŭ, ci „unŭ sugrumătorŭ!“

Fichte, altŭ filosofŭ se eprimă astfelŭ:

„Ei vorŭ sĕ aibă drepturĭ ca toţĭ „ómenii, cu tóte că ei nouĕ ne neagă „asemenea drepturĭ. A le da însĕ drep„turĭ pentru acésta, nu vĕdŭ altŭ mij„locŭ de câtŭ acesta: a le tăia într'o „nópte la toţĭ capetele pentru a le pune „altele în loculŭ lorŭ, în care sĕ nu se „afle nicĭ umbra unei idei evreescĭ!“

Pentru ce Evreulŭ este unŭ elementŭ periculosŭ din punctulŭ de vedere socialŭ?

Pentru ce? apoi, d-lorŭ, asemenĭ moravurĭ, şi vicii, elŭ le comunică mijlocului în care se mişcă; orĭ şi ce simţămêntŭ mai înaltŭ, mai moralŭ, dispare; naturele se viciază la alŭ lorŭ contactŭ; şi acéstă năprăsnică înrîurire devine cu atâtŭ mai corozivă, cu câtŭ populaţiunea neevreească este mai incultă, şi prin urmare mai puţinŭ resistentă.

Apoi domnii mei, când vomŭ considera teribilulŭ numĕrŭ de evrei faţă cu acelŭ alŭ populaţiunei române, ne vomŭ convinge lesne de puţina resistenţă ce elementulŭ străinŭ póte întêlni în populaţiunea autohtonă din acéstă ţéră! Acéstă disproporţiune devine mai alesŭ isbitóre, şi prin urmare, periculósă pentru Românii din Moldova.

Cancelarulŭ de ferŭ, Prinţulŭ *Bismarck* se esprimă astfelŭ la 1874 în una din interesantele şedinţe ale Camerei din Prusia:

„Am sĕ dau unŭ altŭ esemplu, di„cea ilustrulŭ Prinţŭ, care va cuprinde „întréga istoriă a raporturilorŭ dintre „*Creştinĭ şi Evrei.* Cunoscŭ o localitate „unde populaţiunea evreiéscă este nu„mĕrósă; unde suntŭ locuitorĭ ce nu potŭ „numi nimicŭ alŭ lorŭ pe întréga lorŭ „proprietate; dela patŭ şi pănă la vă„trarŭ totŭ mobilierulŭ aparţine Evreu„lui şi locuitorulŭ plătesce pentru fiă„care bucată o *chirie pe di*; bucatele de „pe câmpŭ şi din hambare aparţinŭ „Evreului şi Evreulŭ vinde locuitorului „cu baniţa cele trebuitóre pentru hrană, „sĕmânatulŭ şi întreţinerea vitei. Despre „o cametă creştină, de o asemenea na„tură nu am auditŭ încă nicĭ-odată, „celŭ puţinŭ nu a venitŭ la cunoscinţa „mea!“

Sĕ-mĭ mai permiteţĭ Domnii mei, de a vĕ comunica şi unele apreţiărĭ ale principelui Rudolfŭ, alŭ cărui finitŭ tragicŭ şi misteriosŭ a umplutŭ lumea de o profundă jale. In descrierea călĕtoriei sale prin Ungaria, étă ce augustulŭ defunctŭ dicea despre Evrei:

„In oraşŭ, domnescŭ aprópe ca unicĭ „locuitorĭ Evrei, acei adevĕraţĭ Evrei, „cu talarulŭ lungŭ (caftanulŭ), cu barba „înperciunată, în şuruburĭ lungĭ; chiar „şi prin sate ei se întindŭ din ce în ce „mai multŭ şi ajungŭ la predomnire, ei „ducŭ populaţiunea rurală la marginea „abisului şi pe urmă o punŭ sĕi slu„jéscă.“

Pentru ce, Domnilorŭ, Evreulŭ este elŭ unŭ elementŭ perniciosŭ din punctulŭ de vedere naţionalŭ?

Pentru ce? Pentru că elŭ patriă nu are, orĭ şi ce s'ar dice; nimicŭ nu-lŭ légă de pămêntulŭ unde alţii îşĭ varsă sudórea lorŭ.

Patria lorŭ este unŭ ce, învĕluitŭ în negurile unorŭ închipuirĭ chimerice; *pretenţiunile şi încercările de asimilare* suntŭ pure frase: Evreulŭ are unŭ modŭ de a gândi, de a simţi; elŭ posede o întrégă ţesĕtură de deprinderĭ morale şi intelectuale, ce suntŭ apanajulŭ esclusivŭ alŭ rassei lorŭ; unŭ Evreu este unŭ Evreu, o fiinţă aparte şi nicĭ póte fi altceva!

Legăturile, aspiraţiunile lui îlŭ facŭ sĕ crescă, sĕ trăiéscă şi sĕ lucreze după anume precepte, ce au întratŭ în sângele, în viaţa lui.

Patria lorŭ? Ei pretindŭ că o cautŭ încă!

Legea lorŭ? Ea este aceea a lorŭ şi pentru nimica în lume ei nu ar schimba-o pentru o altă lege, şi pentru a cunósce pe a lorŭ nu aveţĭ decâtŭ sĕ plecaţĭ urechia la suspinele acelora, carĭ au venitŭ în contactŭ cu ei (Aplause).

Şi cu tóte aceste au esistatŭ unŭ guvernŭ în acéstă ţéră, care pentru aşĭ face proseliţĭ a pusŭ decoraţiunea, Crucea creştină, pe peptulŭ acelorŭ individĭ, carĭ nu au avutŭ altŭ meritŭ în viéţa lorŭ decâtŭ a reduce decimĭ de familii la sapă de lemnŭ, prin îngrozitórea lorŭ camătă!! (Aplause).

Necontenitŭ ni-se vorbesce de *Asimilare*, Domnii mei; étă ce ne spunea despre acéstă gluméţă afirmaţiune unŭ însuşĭ Evreu, Membru din Parlamentulŭ Englesŭ, d-lŭ *Lucien Wolf.*

„Pal Mall Gazette.“ conţinea nu de multŭ următórea declaraţiune a deputatului Englesŭ:

„Cu tóte aserţiunile contrare, eu „pretindŭ cu tăriă, că Evreii *trebue mai* „*înainte de tóte sĕ fiă Evrei, înainte de a* „*fi Englesĭ*! nu vreau sĕ esaminesŭ, mai „de aprópe, *absurditatea* în puterea căreia „aşĭ avé de pusŭ *simţĕmêntulŭ mărginitŭ* „de naţionalitate mai presusŭ decâtŭ as„piraţiunile ce'mĭ suntŭ impuse prin le„gile fundamentale ale rasei mele! Noi „Eveii avem în aceea ce se numeşce „legea mosaică unŭ credo politicŭ de unŭ „caracterŭ fórte detailatŭ.“

Şi acum sĕ ni-se mai vorbéscă de asimilare!

Étă ce mai găsimŭ în „Archives Israilites“ din Parisŭ:

„Israelŭ este o naţionalitate, suntemŭ „Evrei fiind că suntemŭ născuţĭ Evrei; „copilulŭ eşitŭ din părinţĭ *Israiliţĭ* este „*Israilitŭ*, nascerea îi impune tóte înda„toririle unui Israilitŭ şi nu prin tăierea „împrejurŭ devenimŭ Israiliţĭ, — nu sun„temŭ Israiliţĭ fiind-că suntemŭ tăiaţĭ îm„prejurŭ, ci lăsămŭ ca copiiĭ noştri sĕ „fiă tăiaţĭ împrejurŭ findŭ-că suntemŭ „Israeliţĭ. — Sigilulŭ de Israelitŭ ni „se pune prin naşcere, şi acelŭ sigilŭ „nu-lŭ putemŭ perde nicĭ-odată! Chiar „Israilitulŭ, care négă religiunea sa, care „se botézá, nu încetézá de a fi Israilitŭ „şi este pe vecĭ supusŭ îndatorilorŭ unui „Israilitŭ!“

Nu le dicemŭ noi acésta; vorbescŭ prin gura Evreilorŭ.

Sĕ vedemŭ ce dice d-lŭ Cremieux, marele preşedinte alŭ faimósei alianţe israilite în 1860:

„Imprăsciaţĭ, în mijloculŭ Popóre„lorŭ, carĭ suntŭ otile drepturilorŭ şi „intereselorŭ nóstre, vomŭ rĕmâné îna„inte de tóte *Evrei.* Naţionalitatea nóstră „este religia părinţilorŭ noştri; nu recu„nóscemŭ pe vr'o altă!“

Şi mai departe:

„Dogmele nóstre trebue în o di sĕ „umple lumea întrégă. Israeliţĭ! Cu tóte „că rĕvărsaţĭ asupra tuturorŭ punctelorŭ „din lume, sĕ nu încetaţĭ de a vĕ con„sidera ca membrii poporului alesŭ.

„Unŭ nou imperiu mesianicŭ unŭ nou „Ierusalimŭ trebue sĕ se ridice în loculŭ „Impĕraţilorŭ şi a Papilorŭ!“

Iată tendinţa manifestă şi nu aceea a unui israelitŭ incultŭ, ci acea profesată de unulŭ din cei mai marcanţĭ membri ai comunităţii Israilite din Franţa; elŭ a avutŭ chiar onóre a fi unulu din membrii influenţĭ ai guvernului provisoriu francesŭ din 1848 şi capulŭ alianţei israilite.

(Va urma.)

„Tu rĕmânĭ aci; astfelŭ de lucrurĭ nu suntŭ pentru tine; cugetă, că tu trebue sĕ trăescĭ pentru mine.“

— „Nu, te rogŭ, du-mĕ şi pe mine“, se rugà Ruth cu lacrimĭ.

Cugetă-te Ruth, ce însemnătate va mai avé viéţa pentru mine, décă tu te jertfescĭ fără cruţare!“ şoptì Aldenhofen.

Unŭ momentŭ li se întêlniră ochii, apoi Ruth îşĭ plecà capulŭ. „Eu rĕmânŭ“, dise dênsa supunêndu-se.

— „Dumnedeu sĕ-ţĭ rĕsplătéscă jertfa! Sciu, ce te-a costatŭ.“

Cu faţa uimită se uità bĕtrâna damă la Aldenhofen şi la Ruth, fără ca sĕ înţelégă ceva. Inspectorulŭ privia zîmbindŭ spre uimita damă şi luându-i mâna o duse cu respectŭ la buzele sale, apoi îi istorisì repede, că după ce Helda şĭ-a retrasŭ cuvêntulŭ, Ruth s'a învoitŭ, ca sĕ fiă soţia lui.

— „O, Dumnedeulŭ meu! Acéstă bucuriă, acéstă surprindere pentru noi şi părinţii d-tale..... esclamă d-na Blum.

— „Mângăe pe Ruth“, îi şoptì elŭ în urechiă, scuturându-i mâna......

(Va urma.)

Logodnă. D-lŭ *Severŭ Barbu* s'a logoditŭ cu d-ra *Eugenia Moldovanŭ* din Sighişóra.

Cununiă. D-lŭ *Dr. Laurenţiu Popŭ* advocatŭ în Abrudŭ şi d-ra *Elvira Făgărăşianu* se vorŭ cununa la 23 Iulie n. c. în biserica română gr. cat. din Făgăraşŭ.

DIVERSE.

Trenŭ împedecatŭ de albinĭ. Fóia din New-York „Railroad Gazette“ scrie, că în dilele acestea unŭ roiu de albinĭ a opritŭ unŭ trenŭ ce mergea pe calea ferată Pennsilvania. Pe când înainta adecă trenulŭ mai repede, de odată năpădi unŭ roiu puternicŭ asupra locomotivei. Maşinistrulŭ şi fochistulŭ îngroziţĭ de nepasta acésta, s'au retrasŭ în vagonulŭ lângă locomotivă şi fiind-că roiulŭ nu mai slăbia din dragoste şi nu voia sĕ părăséscă locomotiva au trebuitŭ sĕ opréscă trenulŭ. Unŭ stuparŭ, omŭ hazliu, ce tocmai se afla în trenŭ, făcù observarea, că astădĭ şi albinele au ajunsŭ la apogeulŭ culturei şi civilisaţiunei, — dovadă roiulŭ din cestiune, care nu doresce alta decâtŭ sĕ-şĭ scótă biletŭ pentru o călĕtoriă de plăcere la New-York. A trebuitŭ astfelŭ sĕ stee pănă ce nu s'a aşedatŭ şi roiulŭ în trenŭ unde fù prinsŭ.

Duelulŭ în Ungaria. Gazeta juridică unguréscă „Jogtudományi Közlöny“ face o curiósă statistică a duelului în Ungaria. In anulŭ 1888 reese din acésta statistică, că tribunalele ungurescĭ au condamnatŭ 73 individĭ pentru crima duelului. Cea mai mare pedépsă a fostŭ dela 2—5 anĭ temniţă de statŭ şi cea mai mică dela 2—14 dile totŭ temniţa de statŭ. Din cei condamnaţĭ 51 au fostŭ neînsuraţĭ, 20 însuraţĭ, 1 despărţitŭ şi 3 vĕduvĭ. După naţionalitate duelanţĭ au fostŭ 68 Maghiarĭ, 1 Germanŭ, 5 Românĭ, şi 1 Sêrbŭ, ér după religiune 44 rom. cat. 4 gr. cat. 3 gr. or. 4 aug. 5 helv. 1 unitarŭ şi 9 jidanĭ. De altfelŭ duelurile ungurescĭ au devenitŭ făimóse în Europa pentru sfêrşitulŭ nesângerosŭ ce-lŭ au mai totdéuna.

Logică copilărescă. „Fiule, din ce suntŭ făcute hainele tale?“ — „Din lână“. — „De unde vine lâna? — „Dela óiă.“ — „Cui ai sĕ mulţămescĭ aşadéră hainele tale?“ — „*Tatălui meu*“.

On revient toujours. O căsătoriă unică în felulŭ ei s'a serbatŭ la Cold-Ashley în Northampton-Shire. Dintre noii căsătoriţĭ, bărbatulŭ era în etate de 86 de anĭ, ér femeie de 87 de anĭ. Deja încă înainte cu 66 de anĭ erau sĕ se căsătoréscă, dér diferite cause au împedecatŭ căsătoria. In restimpulŭ acesta de 66 de anĭ bărbatulŭ s'a căsătoritŭ de patru orĭ, ér femea de 3 orĭ. In sfârşitŭ acum se uniră vechiĭ amanţĭ.

† **Necrologŭ.** Erĭ a fostŭ înmormêntatŭ tînĕrulŭ in etate de 21 de anĭ *Emilianŭ Scurtu*, rĕposatŭ Vinerĭ în 5 Iulie v. c. după suferinţe îndelungate. — Fiă-i ţĕrina uşóră!

Rectificare. In darea de séma a comitetului parochialŭ din *Rĕşnovŭ*, publicată în nr. 147, dela 4 (16) Iulie alŭ fóiei nóstre între marinimoşii contribuenţĭ suntŭ a se însemna: *Fraţii D. Illie* din Bucurescĭ cu **100** lei, ér nu „10 lei“, după cum din eróre s'a publicatŭ.

Proprietarŭ:
Dr. Aurelŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ interimalŭ:
Gregoriu Maiorŭ.

Cursulŭ pieţeĭ Braşovŭ.

din 20 Iulie st. n. 1891.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.29	Vênd.	9 33
Argintŭ românescŭ	„	9 22	„	9.27
Napoleon-d'orĭ	„	9.29	„	9.33
Lire turcescĭ	„	10 50	„	10.55
Imperialĭ	„	9.48	„	9 53
Galbinĭ	„	5.40	„	5.45
Scris. fonc. „Albina" 6%		101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	99.50	„	100.—
Ruble rusescĭ	„	132.—	„	133.—
Mărcĭ germane	„	57.20	„	57.70

Discontulŭ 6–8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa din Viena.

din 18 Iulie a. c. 1891

Renta de aurŭ 4%	105.15
Renta de hârtiă 5%	102 35
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	116.—
dto argintŭ	99.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune]	—.
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	113 20
Bonurĭ rurale ungare	92 —
Bonurĭ croato-slavone	104.75
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ unguresсŭ	—.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ unguresсŭ	142.50
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	131 25
Renta de argintŭ austriacă	92.75
Renta de hârtiă austriacă	92.75
Renta de aurŭ austriacă	111 35
Losurĭ din 1860	139.25
Acţiunile băncei austro-ungare	1030.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar.	342.25
Acţiunile băncei de creditŭ austr.	295.40
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.56
Napoleon-d'orĭ	9.33½
Mărcĭ 100 împ. germane	57.72½
Londra 10 Livres sterlinge	117 45

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniile orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1891.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelaratŭ
Viena	10.50	8.—		3.25
Budapesta	8.30	2.05	5.50	9.15
Szolnok	11.38	4.10	9.22	11.19
P. Ladány	2.12	5.51	11.53	12.57
Oradea-mare	3.53	7.06	1.50	2.12
	4.—	7.13	2.24	2.19
Mezö-Telegd	4.39	7.43	3.03	2.49
Rév	5.22	8.18	3.46	3.26
Bratca	5.45		3.57	
Bucia	6.05	8.51	4.29	
Ciucia	6.31	9.07	4.55	4.21
Huedin	7.12	9.37	5.34	4.55
Stana	7.29		5.51	
Aghiriş	7.49		6.12	
Ghirbău	8.01		6.25	
Nădĕşel	8.14		6.39	5.47
Cluşiu	8.29	10.37	6.56	6.—
	8.46	11.10	8 20	6.18
Apahida	9.03	11.28	8.45	6.34
Ghiriş	10.12	12.38	10.21	7.34
Cucerdea	10 37	1.14	11.09	7.57
Uióra	10.56	1.21	11.17	
Vinţul de sus	11.04	1.29	11.26	
Aiudŭ	11.28	1.54	11.54	8.22
Teiuşŭ	11.45	2.13	12.18	8.38
	12.13		12.58	8.43
Crăciunelŭ	12.44		1.34	
Blaşiu	12.59		1.51	9.14
Micăsasa	1.35		2.29	
Copşa mică	1.51		2.48	9 48
	2.12		3.03	9.50
Mediaşŭ	2.31		3.26	10.06
Elisabatopole	3.04		4.07	10.28
Sighişóra	3 46		5.09	11.04
Haşfalĕu	4.02		5.35	11.19
Homorodŭ	5.26		7.23	12.27
Augustinŭ	6.10		8.09	12.58
Apaţa	6.41		8.43	1.15
Feldióra	7.17		9.18	1.35
Braşovŭ	8.—		10.05	2.09
		12.20		2.19
Timişŭ		1.41		3.01
Predealŭ		2.26		3.31
Bucurescĭ		8.50		9.30

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ accelaratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelaratŭ	Trenŭ de persón.
Bucurescĭ	7.35		8.50	
Predealŭ	1.12		5.16	
Timişŭ	1.42		5.57	
Braşovŭ	2.18	4.20	6.58	
	2.48	5.07		7.23
Feldióra	3.19	5.42		8.03
Apaţa	3.40	6.09		8.37
Augustinŭ	3.56	6.55		9.04
Homorodŭ	4.29	8.23		9.46
Haşfalĕu	5.34	8.53		11.03
Sighişóra	5.54	9.31		11.29
Elisabetopole	6.21	10.09		12.06
Mediaşŭ	6.42	10.31		12.37
Copşa mică	6 55	10.47		12.53
	6.57	11.06		1.18
Micăsasa		11.42		1.39
Blaşiu	7.31	11.57		2.13
Crăciunelŭ		12.28		2.27
Teiuşŭ	8.—	1.08	1.25	2.49
	8.07	1.35	1.50	3.47
Aiudŭ	8.24	2.05	2.12	4.07
Vinţul de sus		2.13	2.19	4.28
Uióra		2.31	2.39	2.34
Cucerdea	8.54	3.18	3.15	4.52
Ghirişŭ	9.23	4.45	4.32	5.26
Apahida		5.14		6.34
Cluşiu	10.45	6.08	4.53	6.52
	11.01	6.29	5.30	7.40
Nădăşelŭ		6.47	5.47	8.—
Ghîrbău				8.15
Aghireşŭ		7.02	6 11	8.29
Stana	12.17	7.28		8.53
B. Huiedin	12.47	7.47	6.43	9.12
Ciucia		8.25	7.12	9.51
Bucia		8.51		10.06
Bratca	1.26	9.10	7.51	10.23
Rev		9.30		10.42
Mezö-Telegd	1.52	10.04	8.17	11.17
Oradea mare	2.18	10.44	8.42	11.51
	2.25	11.07	8.47	12.09
P. Ladány	3.46	1.16	10.09	2.24
Szolnok	5.26	3.31	11.51	4.47
Budapesta	7.30	6.35	1.55	8.40
Viena	1.40	1.40	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelaratŭ	Trenŭ de persón.
Viena	10.50	8.—	3.25
Budapesta	8.15	1.50	9.50
Szolnok	11.14	3.57	1.05
Aradŭ	3.45	6.52	5.24
	4.30	7.02	5 46
Glogovaţŭ	4.42		5.57
Gyorok	5.03		6.19
Paulişŭ	5.14		6.30
Radna Lipova	5.32	7.48	6.48
Conop	5.56		7.12
Bĕrzava	6.12		7.27
Soborşinŭ	6.58	8.51	8.07
Zamŭ	7.26	9.10	8.33
Gurasada	7.52		8.57
Ilia	8.08	9.34	9.13
Branicica	8.26		9.29
Deva	8.52	10.—	9.53
Simeria (Piski)	10.38	10.18	10 19
Orăştia	11.04	10.37	10.50
Şibotŭ	11.24		11.16
Vinţ. de josŭ	11.48		11.44
Alba Iulia	12.22	11.18	12.06
Teiuşŭ	12.49	11.40	12.38

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelaratŭ	Trenŭ de persón.
Teiuşŭ	2.30	3.37	1.39
Alba Iulia	3.11	4.—	2.19
Vinţ de josŭ	3.30		2 36
Şibotŭ	3.53		3.03
Orăştia	4.16	4.41	3.30
Simeria (Piski)	5.43	5.06	4 17
Deva	5.59	5.18	4.33
Branicica	6.24		4.55
Ilia	6.79	5.45	5 17
Gurasada	7.—		5.28
Zamŭ	7.28	6.08	5 53
Soborşinŭ	8.03	6.34	6.24
Bĕrzava	8 54		7.02
Conopŭ	9.10	7.11	7.17
Radna Lipova	9 44	7.31	7.46
Paulişŭ	9.58		7.57
Gyorok	10.11		8 08
Glogovaţŭ	10.34		8.30
Aradŭ	10.46	8 14	8.40
	11.18	8.24	9.05
Szolnok	4.15	11.27	2.21
Budapesta	7.20	1 25	5.50
Viena	6.05	7.20	1.40

Simeria (Piski) Petroşenĭ

Simeria	6.—	10.35	4.22
Streiu	6.35	11.26	4.58
Haţegŭ	7.21	12.23	5.42
Pui	8.06	12.—	6.36
Crivadia	8.47	2.23	7.24
Baniţa	9.21	3.19	8.04
Petroşenĭ	9.45	4.—	8.36

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	6.—	10.50	6.20
Baniţa	6.41	11.40	6.54
Crivadia	7.19	12.19	7.20
Pui	7.57	1.05	7.51
Haţegŭ	9.36	1.54	8 25
Streiu	9.18	2.49	9.01
Simeria	9.52	3.27	9.35

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.15	11.30	7.15
Vinga	7.32	12.47	8.04
Timişóra	8.42	2.04	8.57

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.20	1.11	5.05
Vinga	7.21	2.46	6.40
Aradŭ	8.03	3.50	7.50

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	7.48	10.35	3.40	10.20
Turda	8.08	10.55	4.—	10.44

Turda—Ghirişŭ

Turda	4.50	9.30	2.30	8.50
Ghirişŭ	5.10	9.50	2.50	9.10

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	4.30	11.25
Odorheiu	7.21	2.11

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	8 15	3.15
Sighişóra	10.52	6.10

Careii-marĭ—Zelău

Careii-marĭ	5.50
Zelău	11.—

Zelău—Careii-marĭ

Zelău	1.56
Careii-marĭ	6.48

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa mică	3.—	10.47	7.10
Şeica-mare	3.31	11.27	7.43
Loamneş	4.15	12.08	8.27
Ocna	4.46	12.38	8.59
Sibiiu	5.10	1.—	9.23

Sibiiu—Copşa-mică

Sibiiu	7.35	4.34	10.17
Ocna	8 02	4.58	10 43
Loamneş	8.30	5.25	11.09
Şeica-mare	9 05	5.55	11.40
Copşa mică	9.34	6.20	12.05

Cucerdea-Oşorheiu-R.-săs.

Cucerdea	2.50	8.20	2.41
Ludoş	3 34	9.11	3.27
Oşorheiu	5.20	11.17	5.14
	5.35		5.36
Regh.-săs.	7.10		7.15

Regh.-săs.-Oşorh.-Cucerdea

Regh.-săs.		8.—	8.15
Oşorheiu		9.35	9.53
	5.21	5.54	10.20
Ludoş	6.58	7.41	12.06
Cucerdea	7.47	8.25	12.50

Simeria (Piski)—Hunedóra

Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16
Cerna	11.13	5.03	9.34
Hunedóra	11.48	5.38	9.58

Hunedóra—Simeria (Piski)

Hunedóra	4.46	2.32	7.22
Cerna	5.11	3 —	7.50
Simeria	5 28	3.20	8.10

Braşov—Zĕrnescĭ

Braşov	5.45	4.55
Zĕrnescĭ	7.26	6.36

Zĕrnescĭ—Braşov

Zĕrnescĭ	8.—	8.20
Braşov	8.24	9.44

Mureşŭ-Ludoşŭ—Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.—
Ţagu-Budatelicŭ	6.48
Bistriţa	9.59

Bistriţa—Mureşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	1.16
Ţagu-Budctelicŭ	4.15
Murĕşŭ-Ludoşŭ	7.21

Nota: Numerii încuadraţĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ